Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (judecător: Alina Balan)
Dosarul nr. 3a-1/26 (2-24116932-03-3a-17092025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

19 martie 2026 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Elena Grumeza
Judecători: Svetlana Ghercavii, Natalia Costaș
Grefier Lilia Burlacu

examinând în ședință publică, apelul declarat de Consiliul local Șestaci,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată formulată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Consiliul local Șestaci r-nul Șoldănești, terț Zgurean Valeriu privind anularea Deciziei nr.5.9 din 22.07.2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”,
împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12 iunie 2025,

C O N S T A T Ă :

Argumentele reclamantului:
La 16 octombrie 2024, reclamantul Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a intentat acțiune către Consiliul local Șestaci, persoana terță Zgurean Valeriu, cu privire la anularea deciziei nr. 5.9 din 22 iulie 2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.
În motivarea acțiunii, reclamantul, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a invocat că, la 29 iulie 2024, a fost publicată în Registrul de stat al actelor locale decizia Consiliul local Șestaci nr. 5.9 din 22 iulie 2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.
La 23 august 2024, examinând legalitatea deciziei, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, a contestat adoptarea acestui act administrativ prin notificarea nr. 1304/OT_8-873 din 23 august 2024.
În motivarea notificării fiind indicat faptul că în procesul controlului de legalitate a deciziei 5.9 din 22 iulie 2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”, consiliul sătesc Șestaci, în baza cererii d-lui Zgurean Valeriu urma să

identifice sursa financiară pentru acordarea indemnizației unice consilierului local pentru perioada de activitate 2019-2023.

Adnotează reclamantul că, la adoptarea acestei decizii consiliul local nu a ținut cont de prevederile art. 25 alin. (1) al Legii nr. 769/2000 privind statutul alesului local.

În drept, cererea reclamantului este întemeiată pe prevederile art. art. 5, 7, 20, 30, 31, 118, 189, 191 a Codului administrativ, prevederile art. 25 alin. (1) al Legii nr. 769/2000 privind statutul alesului local.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12 iunie 2025 acţiunea în contencios administrativ înaintată de reclamantul Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Consiliul local Șestaci, r-nul Șoldănești, persoană terță Zgurean Valeriu privind anularea deciziei nr. 5.9 din 22 iulie 2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale” s-a admis.

S-a anulat decizia Consiliul local Șestaci, r-nul Șoldănești, nr. 5.9 din 22 iulie 2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.

Solicitarea apelantului:

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12 iunie 2025, la 08 iulie 2025 Consiliul local Șestaci r-nul Șoldănești reprezentat de primarul Guja Iacob, a declarat apel, solicitând casarea acesteia.

Termenul de declarare a apelului:

Conform art. 231 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Potrivit art. 232 alin.(1), (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termenul de 30 zile de la data notificării hotărârii motivate.

Conform art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Din materialele cauzei rezultă că hotărârea contestată a fost pronunțată la data de 12 iunie 2025, cererea de apel a fost înregistrată la data de 08 iulie 2025, copia hotărârii motivate a fost recepționată de către apelant la 11 septembrie 2025, însă apelantul a depus cerere de apel motivat la 08 iulie 2025, prin urmare în termen legal.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, apelantul Consiliul local Șestaci și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței de fond, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării. Suplimentar a menționat că, există bănuieli că instanța de fond a examinat superficial prezenta cauză, a ignorat faptul că bugetul local nu dispune de mijloace financiare necesare pentru plata indemnizației unice. Astfel, nu a fost respectat principiul proporționalității și cel al priorității interesului public.

Consideră că instanța de fond pronunțând numai dispozitivul hotărârii a lipsit părțile de posibilitatea de a înțelege raționamentul juridic care a fundamentat soluția adoptată. Nu se indică în ce mod au fost analizate probele, ce norme de drept s-au aplicat, cum a fost interpretată voința autorității administrative sau cum au fost contractate argumentele reclamantului.

La 21 ianuarie 2026, Colegiul civil a notificat intimatul despre depunerea apelului, oferindu-i un termen până la 06 februarie 2026 pentru prezentarea referinței și probelor suplimentare (f.d.95). Intimatul Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, nu a făcut uz de drepturile sale procedurale și nu a prezentat referință în termenul stabilit.

Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:

Apelantul Consiliul local Șestaci, r-nul Șoldănești, intimatul Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat și terțul Zgurean Valeriu - în şedinţa instanței de apel nu s-au prezentat din motive necunoscute, deşi au fost înştiinţaţi legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezenței nu au informat instanța de apel, nu au înaintat cereri de amânare a ședinței sau de examinare în lipsa lor, motiv din care, pornind de la reglementările art. 231 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absenţa acestora.

Totodată, partea intimată Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat prin cerere a solicitat examinarea prezentei cauze în lipsa sa. (f.d.105).

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții prezenți la proces, examinând materialele dosarului, prin prisma pertinenții și admisibilității, în raport cu argumentele invocate, Completul judiciar al Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră apelul ca fiind neîntemeiat şi care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel respinge apelul.

Potrivit art. 219 alin. (1) şi (3) din Codul administrativ, (1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi. (3) Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

În acord cu prevederile art. 225 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, (1) Instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

(2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

În opinia Completului judiciar, prima instanţă a adoptat o hotărâre bazată pe materialul probator administrat şi legislaţia în vigoare, asigurându-se că toate aspectele relevante au fost analizate cu rigurozitate.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 22 iulie 2024, Consiliul local Șestaci, r-nul Șoldănești a emis decizia nr. 5.9, prin care s-a decis:

„*1. Se respinge solicitarea consilierului Zgurean Valeriu privind acordarea indemnizației unice pentru perioada de activitate 2019 – 2023, la expirarea mandatului de consilier local, din lipsa surselor financiare”.*

3. Decizia intră în vigoare la data emiterii și se publică în Registrul de stat al actelor locale” (f.d.4).

Decizia menționată este întemeiată pe prevederile art. 14 alin. (1) Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006, art. 31, 72,73, 118 Codul administrativ, pct. 50 Legea nr. 457 din 14.11.2023, decizia nr. 2.12 din 22.02.2024 „cu privire la examinarea unei solicitări”.

Prin notificarea nr. 1304/0T_8-873 din 23 august 2024, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului local Șestaci, r-nul Șoldănești abrogarea deciziei Consiliului local Șestaci nr. 5.9 din 22.07.2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”, ca fiind adoptată contrar legislaţiei (f.d.5).

Prin decizia nr. 7.3 din 04.10.2024 „Cu privire la examinarea unei notificări a OT Orhei al Cancelariei de Stat” Consiliul local Șestaci, r-nul Șoldănești a decis:

„*1. Se ia act de Notificarea Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat nr. 1304/OT$_8$-873 din 23.08.2024.*

2. Se menține în vigoare decizia Consiliului local Șestaci nr. 5.9 din 22.07.2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale” din motiv că sursele necesare pentru achitarea indemnizației unice pentru aleșii locali nu au

fost planificate în bugetul local și nu constituie o prioritate pentru dezvoltarea social-economică a UAT ȘESTACI”.

3. Prezenta decizie intră în vigoare la data emiterii și se publică în registrul de stat al actelor locale” (f.d.6).

La 16 octombrie 2024, reclamantul Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a intentat acțiune către Consiliul local Șestaci, persoana terță Zgurean Valeriu, cu privire la anularea deciziei nr. 5.9 din 22 iulie 2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.

Prima instanţă, fiind învestită cu judecarea prezentei cauze, a admis integral acţiunea în contencios administrativ.

Nefiind de cord cu soluția instanței de fond, Consiliul local Șestaci a contetsta-o cu apel invocând argumentele expuse mai sus.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, examinând legalitatea hotărârii instanţei de fond prin prisma prevederilor art. 225 din Codul administrativ, precum şi ale art. 239-241 din Codul de procedură civilă, reţine că hotărârea atacată este legală şi temeinică şi urmează a fi menţinută. Instanţa de fond a analizat în mod complet şi obiectiv circumstanţele cauzei, a administrat în mod corect probatoriul, iar în baza acestuia a stabilit corect situaţia de fapt şi a aplicat în mod just şi pertinent normele legale incidente raportului juridic dedus judecăţii.

Cu referire la admisibilitatea acțiunii se reține că, potrivit art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).

Din punct de vedere a felului acţiunii în contencios administrativ, reieşind din cerinţele formulate, în temeiul competenţelor ce rezultă din reglementările art. 189 alin. (3) din Codul administrativ, reclamantul Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a formulat o acţiune în contestare a actului administrativ - nr. 5.9 din 22.07.2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.

Conform art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Potrivit art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

În acord cu prevederile art. 196 alin. (1) din Codul administrativ, acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, ţinând cont de obiectul acţiunii şi având în vedere prevederile art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, examinarea prezentei cauze ţine de competenţa Judecătoriei Orhei, sediul central, or, obiectul acesteia nu se regăseşte în excepţiile de la alin. (2) şi (3) a art. 191 din Codul administrativ.

Prin urmare, acţiunea în contencios administrativ a fost înaintată de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, cu respectarea competenţei jurisdicţionale materiale şi teritoriale.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11 alin. (1) lit. a) şi (2) din Codul administrativ, prescrie că, (1) Actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

(2) Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sînt afectate de actul administrativ individual, nu sînt destinatarii acestuia.

În conformitate cu art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 19 din Codul administrativ, cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Potrivit art. 39 din Codul administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

În conformitate cu art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Potrivit art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

Din normele legale precitate rezultă că, respectarea procedurii prealabile de soluţionare a litigiului este obligatorie, în cazul contenciosului administrativ, dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu prevederile art. 162 alin. (1), (3) lit. a) din Codul administrativ, procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul.

Conform art. 68 alin. (1) şi (2) al Legii privind administraţia publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, (1) În cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administraţiei publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorităţii locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parţială. (2) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administraţiei publice locale în termen de: a) 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale - în cazul controlului obligatoriu şi facultativ; b) 30 de zile de la data primirii cererii de efectuare a controlului - în cazul controlului solicitat de autoritatea administraţiei publice locale sau de persoana vătămată.

La caz, se reţine că Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, prin notificarea nr. 1304/OT$_8$ -873 din 23 august 2024, a solicitat Consiliului local Șestaci, r-nul Șoldănești abrogarea deciziei 5.9 din 22.07.2024, ca fiind adoptată contrar legislaţiei.

Notificarea menţionată anterior a fost recepţionată de către Consiliului local Șestaci, r-nul Șoldănești la aceeași dată.

Potrivit art. 209 alin. (1) din Codul administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

Totodată, conform art. 68 alin. (3) şi (4) al Legii privind administraţia publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, (3) În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. (4) În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă şi-a menţinut poziţia sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanţa de judecată în termen de 30 de zile de la

data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorităţii locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

Completul judiciar menţionează că, în termenul stabilit, Consiliul local Șestaci, r-nul Șoldănești prin decizia nr. 7.3 din 04.10.2024 a luat act de notificarea Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat și s-a pronunțat asupra menținerii actului administrativ contestat.

Conform pct. 8 lit. g) din Regulamentul cu privire la organizarea şi funcţionarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 845 din 18 decembrie 2009, În teritoriul în care îşi desfăşoară activitatea, Oficiul este abilitat cu următoarele atribuţii: controlul obligatoriu, sub aspectul legalităţii: deciziilor consiliilor locale de nivelul întîi şi ale celor de nivelul al doilea.

Potrivit pct. 9 alin. (2) lit. a) şi b) din Regulamentul cu privire la organizarea şi funcţionarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin HG nr. 845 din 18 decembrie 2009, în scopul exercitării atribuţiilor ce-i revin, Oficiul este abilitat în ceea ce priveşte controlul legalităţii actelor emise de autorităţile administraţiei publice locale: a) să notifice, în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administraţiei publice locale, inclus în Registrul de stat al actelor locale (în continuare - Registru), este ilegal, invocînd motive legal întemeiate, autorităţii locale această ilegalitate şi solicitînd modificarea sau abrogarea lui totală sau parţială; b) să sesizeze instanţa de contencios administrativ - în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul în care autoritatea locală emitentă nu a luat nicio atitudine - în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

Coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanţele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat este subiect de sesizare a instanţei de contencios administrativ, având dreptul, în virtutea atribuţiilor ce-i revin conform legii, de a solicita autorităţii publice locale modificarea sau abrogarea totală sau parţială a actului administrativ emis. Totodată, acţiunea a fost depusă în instanţa de contencios administrativ în termen, cât şi cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanţa de fond corect a reţinut spre examinare fondul cerinţelor formulate în acţiune.

Colegiul civil menționează cu referire la fondul acțiunii se vor reține prevederile art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a

cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

În conformitate cu art. 93 alin. (1) Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

La acest capitol se reţin şi dispoziţiile art. 22 alin. (1), coroborat cu art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, care stipulează că, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu, în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

În cele ce succed, Completul judiciar reiterează că, obiectul examinării în prezenta cauză de contencios administrativ constă în verificarea legalităţii deciziei nr. 5.9 din 22.07.2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.

Astfel, la caz, sunt aplicabile prevederile art. 1 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2016 privind administrația publică locală, în sensul prezentei legi, se definesc următoarele noţiuni: administraţie publică locală - totalitatea autorităţilor publice locale constituite, în condiţiile legii, pentru promovarea intereselor generale ale locuitorilor unei unităţi administrativ-teritoriale; autorităţi ale administraţiei publice locale de nivelul întîi - autorităţi publice, luate în ansamblu, care sunt constituite şi activează pe teritoriul satului (comunei), oraşului (municipiului) pentru promovarea intereselor şi soluţionarea problemelor colectivităţilor locale; consiliu local - autoritate reprezentativă şi deliberativă a populaţiei unităţii administrativ-teritoriale de nivelul întîi sau al doilea, aleasă în vederea soluţionării problemelor de interes local.

În conformitate cu prevederile art. 3 al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2016 privind administrația publică locală, administrarea publică în unităţile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilităţii autorităţilor publice locale şi consultării cetăţenilor în probleme locale de interes deosebit. Autorităţile administraţiei publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizaţională, gestionară şi financiară, au dreptul la iniţiativă în tot ceea ce priveşte administrarea treburilor publice locale, exercitîndu-şi, în condiţiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat. Aplicarea principiilor enunţate în prezentul articol nu poate afecta caracterul unitar şi indivizibil al statului.

Potrivit art. 4 alin. (1) lit. g) și (3) al Legii nr. 435 din 28 decembrie 2006 privind descentralizarea administrativă, pentru autorităţile publice locale de nivelul întâi se stabilesc următoarele domenii proprii de activitate: administrarea bunurilor din domeniile public şi privat locale. Autorităţile publice locale de nivelurile întâi şi al doilea, în limitele legii, dispun de libertate deplină de acţiune în reglementarea şi gestionarea oricărei chestiuni de interes local care nu este exclusă din

competenţa lor şi nu este atribuită unei alte autorităţi. Alte competenţe proprii autorităţilor publice locale pot fi atribuite acestora numai prin lege.

În conformitate cu art. 118 Cod administrativ, (1) Motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.(2) Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. (3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Articolul 119 Cod administrativ, prevede că, (1) Conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. (2) Un act administrativ individual poate fi emis în scris, verbal sau prin comportament concludent. Forma actului administrativ individual este aleasă de autoritatea publică care emite actul administrativ în baza dreptului discreționar corespunzător obligațiilor sale. Actul administrativ scris poate fi emis pe suport de hârtie sau în formă de document electronic. (3) La cererea unui participant, actul administrativ individual emis verbal este confirmat în scris în termen de o săptămînă. Cererea se depune în decursul unei luni de la comunicarea actului administrativ. (4) Autoritatea publică poate elibera o confirmare scrisă și din oficiu.

În conformitate cu art. 120 Cod administrativ, (1) Un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă: a) numele/denumirea autorității publice care a emis actul administrativ; b) numele colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ; c) numele destinatarului actului administrativ; d) data la care a fost emis actul administrativ; e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ); f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ; g) decizia cu privire la cheltuieli; h) informația cu privire la exercitarea căilor de atac; i) semnătura olografă/electronică a persoanei din cadrul autorității publice care a emis actul administrativ sau, după caz, semnătura electronica a autorității care a emis actul administrativ.

Totodată, potrivit art. 31 Cod administrativ, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Suplimentar este de evidențiat că, în cazul lipsei motivării, ca parte integrantă a actului administrativ și în cazul nerecuperării ulterioare de către autoritatea publică, până la finalizarea dezbaterilor judiciare în prima instanță, a motivării actului administrativ, drept consecință, poate servi ca un temei de declarare a nulității actului administrativ, fapt de care instanța de fond a ținut cont.

Din analiza dispozițiilor legale mai sus citate rezultă incontestabil că actele administrative individuale urmează a fi motivate prin indicarea temeiurilor esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa.

După cum s-a constatat, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a solicitat instanței de judecată exercitarea controlul de legalitate a deciziei nr.5.9 din 22.07.2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.

La caz, criticile de ilegalitate invocate de către reclamant/intimat se referă la faptul că autoritatea publică locală a adoptat prezenta decizie fără a identifica sursa financiară pentru acordarea indemnizației unice consiliului local pentru perioada de activitate 2019 – 2023, pentru a nu încălca art. 25 alin. (1) Legea nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local.

În acest sens se va reține prevederile art. 25 alin. (1) Legea nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local, la expirarea mandatului, alesului local care a activat cel puţin doi ani în această calitate i se acordă o indemnizaţie unică, egală cu salariul mediu lunar pe economia naţională pentru anul precedent, cu excepţia primarului, care beneficiază de o indemnizaţie unică egală cu 2 salarii de bază, în condiţiile Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică.

Potrivit art. 29 alin. (5) lit. a), b), c) Legea privind finanţele publice locale nr. 397-XV din 16.10.2003, finanţarea cheltuielilor se efectuează pe măsura încasării mijloacelor băneşti la conturile bugetului, cu respectarea următoarelor priorităţi: a) onorarea angajamentelor de deservire a datoriei unităţilor administrativ-teritoriale; b) cheltuielile de personal, de achitare a indemnizaţiilor, a compensaţiilor, a alocaţiilor şi a ajutoarelor sociale; c) cheltuielile pentru resursele termoenergetice.

În raport de cele anterior expuse, Colegiul civil constată că, din cuprinsul actului administrativ individual contestat la caz nu rezultă, în concret, temeiul de drept avut în vedere și nici împrejurările de fapt relevante care au format convingerea emitentului actului administrativ, fiind redată o motivare cu caracter generic.

Prin urmare raportând cadrul legal menționat la circumstanțele cauzei, Colegiul constată că decizia Consiliul local Șestaci, r-nul Șoldănești nr. 5.9 din 22

iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale” nu corespunde rigorilor normelor notate mai sus.

Ori, potrivit art. 112 alin. (1) Constituția RM, Consiliile locale şi primarii activează, în condiţiile legii, ca autorităţi administrative autonome şi rezolvă treburile publice din sate şi oraşe.

Pentru motivele expuse, Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ atestă corectitudinea concluziei primei instanţe cu privire la temeinicia acţiunii privind anularea deciziei Consiliului local Șestaci, r-nul Șoldănești nr. 5.9 din 22.07.2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.

Cât priveşte argumentele părţii apelante, precum că instanţa de fond nu şi-a motivat hotărârea şi a ignorat argumentele sale, Completul de judecată menţionează că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părţilor să facă uz efectiv de dreptul lor de apel (*Hirvisaari împotriva Finlandei*, pct. 30). Întinderea obligaţiei privind motivarea poate varia în funcţie de natura deciziei şi trebuie analizată în lumina circumstanţelor speţei: trebuie să se ţină seama în special de diversitatea motivelor pe care un justiţiabil le poate ridica în instanţă şi de diferenţele din statele contractante în materie de dispoziţii legale, cutume, concepţii doctrinare, prezentarea şi redactarea hotărârilor şi deciziilor (*Ruiz Torija împotriva Spaniei*, pct. 29; *Hiro Balani împotriva Spaniei*, pct. 27).

Astfel, analizând hotărârea judecătorească în contextul obligaţiei instanţei judecătoreşti de a-şi motiva hotărârea, inclusiv analiza argumentelor principale ale apelantului/pârât, Completul de judecată observă că judecătorul instanţei de fond a motivat hotărârea sa în lumina circumstanţelor cauzei şi a înscrisurilor prezentate, iar prin interpretarea corectă a normelor materiale, just a ajuns la concluzia admiterii pretenţiilor înaintate de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat.

Completul judiciar va respinge ca neîntemeiată şi critica apelantului referitoare la aprecierea circumstanţelor cauzei de către instanţa de fond. Este evident că instanţa a exercitat un rol activ în clarificarea raportului dintre părţi, manifestându-se în mod eficient în analiza apărărilor formulate de pârât pe cale incidentă. Aceasta a realizat analiza în cadrul stabilit de reclamant şi în limitele obiectului dedus judecăţii, asigurând astfel o evaluare corectă şi echitabilă a situaţiei juridice.

În consecinţă, Completul judiciar apreciază cu certitudine caracterul formal al alegaţiilor apelantului, care nu generează opozabilitate instanţei de apel atât timp cât aceste alegaţii nu au fost confirmate prin probe relevante şi admisibile, astfel în viziunea Completului judiciar, toate argumentele şi afirmaţiile invocate de către apelant, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, instanţa de apel apreciindu-le ca fiind inconsistente şi fără raţionament valabil circumstanţelor speţei.

Având în vedere evenimentele redate succesiv supra, Colegiul judiciar va reține soluția instanței de fond prin care a admis cererea de chemare în judecată și a anulat decizia Consiliului local Șestaci, r-nul Șoldănești nr. 5.9 din 22.07.2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.

Conducându-se de prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, Colegiul civil și de contencios administrativ, -

d e c i d e :

Respinge apelul declarat de Consiliul local Șestaci, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată formulată de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Consiliul local Șestaci r-nul Șoldănești, terț Zgurean Valeriu privind anularea Deciziei nr. 5.9 din 22.07.2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12 iunie 2025.

Decizia este definitivă și executorie cu drept de recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicare prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
Judecător: Elena Grumeza

Judecători: Svetlana Ghercavii

Natalia Costaș